

Budapest
Magyar Nemzeti Múzeum

BÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 197, éjjel 488. Sürgőnycim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1925 DECEMBER 5.
SZOMBAT

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 150 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Miletics Szlávkó miniszter a magyar iskolák ellen — Egy amerikai házasságszédelgőnek hét felesége és ötszáz menyasszonya volt — Noviszádon cenzurázzák a magyar műkedvelői előadásokat — Ujabb kommunista akciót lepleztek le Magyarországon

Elnyomás ötven százalékig

A „Délbácska” mai száma a „Kisebbségek” rovatban egy rendkívül érdekes statisztikai kimutatást közöl, amelynek minden tekintetben megbízható és ellenőrizhető adatai szerint 1917-ben a régi Magyarország területén az igazságügyi tisztviselők aránya ötven százalékban az akkori Magyarországon élt kisebbségek tagjaiból rekrutálódott. Ez a statisztikai összeállítás nem propaganda célokra készült és a legkevésbé sem gondoltak készítésekor arra, hogy nyolc évvel később érvül fogja felhasználni egy magyar lap a kisebbségek ellen uszító rágalmak megcáfolására. A statisztika egyszerű tényeket állapított meg csupán, s mi, akik ma is szüntelenül halljuk, hogy a régi Magyarország területén „elnyomták” a kisebbségeket, akik hiába küzdünk az anyanyelv jogai mellett azért, hogy a nemzetiségek által lakott vidékeken nemzetiségi tisztviselőket alkalmazzanak, ideiktatjuk ezt a statisztikát. Beszéljenek a számok. A régi magyar igazságügyi kar legmagasabb polcát is elérhette az, aki megfelelő képességgel rendelkezett. Nem a nemzetiség számított, csupán a valóságos érték. Csak a tudás, a becsületesség, a szorgalom és a megbízhatóság. Ez a statisztikai kimutatás mindennél beszédesebb cáfolata a hóbortos vádoknak. Magyarország nem volt felében sem nemzetiségek által lakott állam, s hogy ennek dacára is az akkor élt kisebbségek ilyen jelentős mértékben juthattak a legmagasabb közhivatali polcok birtokába, annak bizonyítéka, hogy a régi magyar impérium nem volt túrelmetlen nacionalista tendenciájú, s hogy mindenki reális értéke szerint tudott a maga számára elhelyezkedést és életlehetőséget biztosítani. Ezt a statisztikai kimutatást azonban a végtelenségig lehetne folytatni. Hasonló volt a helyzet az államgépezet minden részében. A statisztika ugyanazokat az adatokat mutatja fel az összes szakminisztériumokban, a közoktatás és közgazdaság minden ágában. Novisad szerbjeinek tudniuk kell, hogy hányszor volt a szerb Athénnek szerb és hányszor volt magyar polgármestere, vagy főkapitánya. A nemzetiségi eltolódás nem túl nagy az utóbbi években, s ha fennáll is a szerbek javára, vajjon lehetséges volna-e felvetni azt a követelést, hogy egyszer egy magyar főtitkviselő kerüljön a dunaparti metropolis élére? Annyira nem, hogy a gondolat felvetését magunk is bizarrnak és megvalósítását képtelennek tartjuk.

A Bácskában ma ugyyszólván egyetlen magyar jegyző sincs, s a magyarság hetedfélves kisebbségi harcai a legminimálisabb engedményeket sem tudták kicsikarni attól a rendszertől, amely demokratikus államrendezkedésének ideáljaira való hivatkozással állandóan szigorú kritikát gyakorol a valamikori magyar impérium felett, amelyet jogfosztónak, népellenesnek és reakciónak bélyegez. Mi azt sem tudjuk elérni — minden demokrácia dacára — hogy a magyar községek tisztviselői bírják legálább a magyar nyelvet. Nekünk nem kellene magyar tagok az államtanácsban és nem ki-

vánjuk, hogy számarányunknak megfelelő képviseletet nyerjünk az államgépezet minden részében. Amit mi óhajtunk, az kevesebb a semminél, s mégis, akármennyire módunkban áll

is cáfolni, a tényben nem tudunk változtatni. A „demokrácia” és a „reakció” közötti különbséget azonban sikerült megtanulnunk.

Zagrebbel politikai vasárnapja

Markovics Lázár és Jovanovics Ljuba Zagrebben — A vasárnap védővámja — Pasics betegsége politikai természetű

Beogradból jelentik: A horvát fővárosnak font s politikai vasárnapja lesz holnap. A horvát-szerb megegyezés létrejötté óta vasárnap lesz az első radikális gyűlés Zagrebben. A radikális párt részéről az egyezmény legjelentősebb híve Markovics Lázár és a radikális párt mérsékelt szárnyának vezére Jovanovics Ljuba tegnap este már el is utaztak Zagrebbá. Ugyanazzal a vonattal utaztak Rádics Sztepan és dr. Korosec Antun is, akik a parlament hat napos szünetét arra akarják felhasználni, hogy híveiket megerősítsék a politikai harcra.

A pénzügyi bizottság tegnapi titkos ülését tartott, amelyen a vas és vasárnap kiviteli vámjának kérdésével foglalkoztak. Az ülésen résztvett Kalafatovics tábornok, a vezérkar főnökének helyettese is. Hir szerint az ülésen Kalafatovics tábornok a védővámok mellett foglalt

állást, miután honvédelmi szempontokból is támogatni kell a haza vasipart. Az ellenzék a védővámok ellen foglalt állást, mivel ezek megdrágítják a vasárakat.

Az iparosok bankjának megalapításáról szóló törvény megszövegezésére kiküldött bizottság tegnap tartotta első ülését, amelyen Krajacs kereskedelmi miniszter hosszabb beszéd keretében indokolta a bank felállításának szükségességét. A bizottság ma folytatja a tárgyalást.

Pasics Nikola miniszterelnök csütörtökön könnyebben megbetegedett és még tegnap is őrizte szobáját. A miniszterelnökségről nyert értesülésünk szerint Pasics állapota nem életveszélyes. Képviselői körökben az a vélemény, hogy Pasics betegsége politikai természetű.

A kormány rendezi a volt montenegrói dinasztia anyagi helyzetét

Beogradból jelentik: Öfelsége tegnap délelőtt külön kihallgatáson fogadta Szrszkcics Milán dr. törvényegységesítő minisztert. A Vescernye Vreme értesülése szerint Szrszkcics audienciája összefüggésben áll a volt mon-

tenegrói dinasztia, a Petrovics—Nyegos család tagjainak pénzügyi kártalanításával. Szrszkcics ez alkalommal beszámolt a legutóbbi minisztertanácsban a kérdéssel kapcsolatosan hozott határozatról.

Ünnepélyesen fogadták Berlinben a Londonból visszatérő német kiküldötteket

Berlinből jelentik: A német delegáció Londonból ma délelőtt félgy órakor menetrend szerű pontossággal hazaérkezett. A delegátusok fogadtatására a diplomáciai kar számos tagja, köztük Edison angol ügyvivő, Boula francia ügyvivő, Ixelles belga követ és Roffa professor jelentek meg a pályaudvaron. A kormány

részéről többek között Dr. Gessler birodalmi véderő-miniszter volt jelen. A delegáció valamennyi tagja kedvező hangulatban nyilatkozott utuk sima lefolyásáról. Dr. Luther birodalmi kancellár nyomban a birodalmi elnökhöz sielt jelentéstételre.

Damaszkusz újabb bombázása előtt

A druzok hercegének nyilatkozata

Jeruzsálem, dec. 4. Arslán emir, a druzok hercege, Európából való visszatérése után nyilatkozott az United Press levelezőjének a De Jouvenel kijelentései által teremtett új szíriai helyzetről.

— A Szíriában végbemenő mozgalmak — mondta az emir — tisztára nemzeti és nemcsak a mohamedánokra, hanem a keresztényekre is kiterjednek.

Meg vagyok győződve, hogy ez a nem-

zeti érzés az egész lakosságot a franciák mandátuma ellen fogja fordítani. De Jouvenel rideg magaviselete sok szíriainak csalódást okozott, akik reménykedtek abban, hogy az új főmegbízottat a megértés vezeti programjában. Ez a csalódás csak erősíteni fogja a felkelési mozgalmakat. A francia csapatok téli guerilla-harcban nem állják meg helyüket és tavasszal a druzok még új független csapatokat is felállítanak, amelyek utolsó lehelletükig fognak küzdeni.

Három orosz gyermek Moszkvából Beográdba jött megkeresni „az apukát”

Beográdból jelentik: Furcsa utasokat szállítottak le a csütörtök esti zagrebi vonatról. A Beograd—Zagrebi vonat beérkezte után a peronra özönlő utasok három didergő gyerekkel találták szemközt magukat. A legidősebb közöttük tizenegy éves volt és orosz nyelven válaszolt a kérdésekre. A gyerekeket a zagrebi vasutasok könyörületből hozták magukkal Zagreből a fővárosba. A gyerekek a zagrebi pályaudvaron csatangoltak, könnyen voltak felöltözve, s majdnem megfagytak a hideg éjszakában, mikor jószívű vasutasok megkönyörültek rajtuk.

A gyerekek Szovjetországból jöttek, Bécsen keresztül egyenest az SHS. királyságba, hogy a vörösök üldözése elől elmenekültek és apjukat felkutassák, akik tudomásuk szerint a jugoszláv vasutak szolgálatában áll. Szabályos utlevéllel indultak neki a nagy utnak a kis Robinzononok, egy Moszkva melletti kis faluból. Amikor apjuk megszökött hazulról, még kicsik voltak s a legkisebb közöttük már nem is tudott visszaemlékezni az apjára. De hogy nagyobbak lettek, látni akarták apjukat és merész tervet eszeltek ki a felkutatására. A szovjet-vasuton ingyen eljutottak a lengyel határig, s onnan Zagrebbe a jó emberek gondoskodtak élelmükről és arról, hogy édesapjukhoz bajok nélkül eljussanak.

A kis expedíciót ezer kérdéssel ostromolta meg a beográdi pályaudvaron fontoskodó publikum. A legidősebb fiú értelmesen előadta, hogy apjuk egy év óta nem írt „az anyukának” aki busult emiatt és aggódni kezdett. Örömet akartak szerezni anyuknak és elhatározták, hogy megkeresik apjukat. Egy év előtt küldött lapjában azt írta, hogy a szerbiai Szlovac község állomásjónöke. Oda akornak eljutni. Moszkvából tizenhét nap előtt indultak neki e vakmerő utnak s a több ezer kilométeres utat semmi nélkül elég szerencsésen járták meg.

A beográdi vasúti kommisszarius megsajnálta a gyereket és gondoskodott az elhelyezésükről amíg vonatuk el nem indul. Bevitték őket a kommisszariatus fűtött helyiségébe és forró teával megvendégelték a gyerekeket. Az ut fáradsalmait gyorsan ki is pihenték és ma reggel egy csendőrs kíséretében elindultak apjukhoz a szerbiai Szlovacba, aki mit sem sejt rég nem látott gyerekei vállalkozásáról.

Udvari tanácsos, mint hotelportás

Kik jelentkeznek egy bécsi szálló portást kereső hirdetésére?
347 ajánlkozó közt van egy udvari tanácsos, egy bölcsészettudor és több bankigazgató

Bécsből jelentik: Egy Bécs közelében levő üdülőhely legnagyobb szállodájának hotelportásra volt szüksége. Olyan portásra, aki a közönséggel való érintkezésben kifogástalan és legalább több világnyelvben jártas. A feltételek közt szerepelt az is, hogy jó megjelenéssel rendelkezzen az új portás. A tulajdonos a leggyorsabb eszközöz folyamodott: hirdetést tett közzé egy bécsi lapban. A hirdetés hihetetlen eredménnyel járt és ez egyben jellemző a mai időkre is. A póstahivatalnak alaposan megszorodott a dolga, mert csak egyetlen egy napon 347 ajánlkozó levél érkezett a szállodatulajdonoshoz. A legérdekesebb azonban a bologban az, hogy a 347 ajánlkozó közül csak ötvenen voltak bransbeliek, a többiek soha életükben hotelportások nem voltak. Ezek a többiek legnagyobb részt szellemi munkások voltak. A legfeltűnőbb egy volt udvari tanácsos ajánlkozása, akit „leléptettek” és ma a legszerényebb viszonyok között él. Az udvari tanácsos egy magánvállalatnál kapott állást és ma mindössze annyi fizetése van, amennyiből nagyon szerényen éppen hogy megélhet. Ötvennégy éves már, de a német nyelven kívül tökéletesen beszél még négy világnyelvet és két olyan iskolába járó gyermeke van, akiket taníttatnia kell. Ma nem szenved még szükségét, de éppen azért, mert későn nősült és még fel-

nevelendő gyermekei is vannak, pályázik a jobban jövedelmű hotelportási állásra — De van még az udvari tanácsos mellett az ajánlkozók között egy akadémikus, aki bölcsészeti doktor és öt világnyelvet beszél. Nagyon sokan vannak efelé banktisztviselők, volt bankigazgatók és más szellemi munkások is, akik hotelportások szeretnének lenni. Érdekes,

hogy a hotel előbbi portása hét milliós havi jövedelmet vallott be a legutóbbi adókimutatásánál és akkor eltagadta a jövedelme felét. Valószínű azonban, hogy nem az udvari tanácsos, nem a bölcsészdoktor és nem a bankigazgató lesz a hoteltulajdonos választottja, mert neki fiatal és mozgékony ember kell, aki már járatos is a portás-szolgálat rejtelmeiben.

Magyarország szanálása a népszövetség előtt

A népszövetség tanácsa megelégedését fejezte ki a magyar kormányról az elért eredményekért

Genf, dec. 4. A népszövetség tanácsa ismét ülésezik Geifben és ez alkalommal foglalkozik Magyarország pénzügyi helyzetével is. Tylor főbiztoshelyettes tegnap tette meg jelentését a népszövetség pénzügyi bizottságának Magyarország pénzügyi helyzetéről. A bizottság ma délelőtt tíz órakor tartotta második ülését Duboni (Svájc) elnökletével. Az ülésen az összes kiküldöttek megjelentek. Bethlen István gróf exorzójában teljes képet adott Magyarország gazdasági és pénzügyi helyzetéről. A bizottság a nagyszabású expozét nagy érdeklődéssel hallgatta meg és annak nyomán az összes kérdések felett eszmecserét folytatott. A jelenvolt tagok néhány kérdésre felvilágosítást kértek, az adott válaszokat a legteljesebb megnyugvással tudomásul vették. A bizottság elnöke üdvözölte a magyar kormányt, különösen a szanálás megvalósítása és az aranyértékű valutareform terén elért sikeréért, ami leg-

alkalmasabb arra, hogy Magyarország jó hírnevét és hitelképességét a külföldön emelje. A pénzügyi bizottság holnap hozza meg határozatát.

A leszerelés ügye

Genf, dec. 4. A népszövetség leszerelési bizottsága tegnap Paul Boncour elnökletével ülést tartott. Franciaország álláspontja ismeretes — mondotta Boncour — a francia nemzetvédelmi legfőbb tanács döntéséből, amely a kérdést november elején mérlegelés tárgyává tette. Franciaországnak a legkevésbé sincs szándékában, hogy olyan politikai okokból, amelyeket sohasem tett magáévá, ellene szöjjön a fegyverkezés csökkentésének. A jövőben úgy mint a múltban mindenkor hajlandó a leszerelésben oly mértékben együttműködni, amennyire az a saját biztonságával összeegyeztethető.

Birálják a magyar diplomáciát

A magyar nemzetgyűlés ülése

Budapest, dec. 4. A nemzetgyűlés mai ülését nagy érdeklődés mellett nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. A külügyi tárca költségvetési tárgyalásának első szónoka Farkas Tibor. Sérelmesnek tartja, hogy külügyi személyzetünk kiképzése különösen a szláv nyelvtudás tekintetében hiányos. Európa új politikai alakulása megköveteli a szláv kérdésekkel való intenzív foglalkozást és így elsősorban ennek a nyelvnek megtanulását. Kéri a kormányt tartsa szem előtt ezeket a szempontokat diplomáciai személyzetünk kiképzésénél.

Valkó Lajos válaszul Farkas felszólalására és kijelenti, hogy az új költségvetés, bár szerény keretek között, megengedi a jövőben a további kiképzést és módot ad a Farkas által említett nyelvek megtanulására is.

Haller István szerint a diplomáciai kart demokratikusabb alapon kell megszervezni. A diplomáciai személyzet legnagyobb része az arisztokrácia sorából kerül ki. Elismeri azok rátermettségét, hiszen nagyobb képzettségük és anyagi helyzetük alkalmassá teszi őket erre, feltétlenül szükségesnek tartja azonban, hogy a diplomáciai kart a polgári sorból származó fiatal erőkkel frissítsék fel, mert ezeknek nagyobb érzékük van a reális dolgok iránt, viszont ma minden politikai alakulás reális szempontokhoz igazodik. Az amerikai magyarság helyzetéről szólva a legnagyobb dicséret hangján emlékezik meg az ottani tanító-apácák működéséről. Egyedül nekik köszönheti az ország, hogy az Amerikába szakadt magyarok leszármazottai tudnak magyarul beszélni. Kéri a kormányt,

gondoskodjék a tanító apácák személyi utáni pótlásáról. A nemzetgyűlés ezután a külügy-tárca részletes költségvetését is elfogadja és átér a belügyi tárca általános vitájára. Plathy György előadó részletesen ismerteti a tárca egyes tételait. Arra kéri a minisztert, hogy a jövő évi költségvetésben nagyobb összeget vegyen fel a leánykereskedelem megakadályozására. A belügyminiszternek az összes külföldi és utódállambeli lapra elő kellene fizetnie.

Az előadó beszéde után Rakovszky István belügyminiszter emelkedik szólásra és kimerítően tárgyalja az ország belső ügyeinek állapotát. Vázolja azokat a feladatokat, amelyek a munkanélküliség, a leánykereskedelem elleni küzdelem, a városok gazdasági és kulturális fejlődése tekintetében megvalósításra várnak.

A legsürgősebb feladatnak a kivándorlás csökkentését tartja. Ebben az évben 3841 kivándorlási engedélyt adtak ki, ebből 2327-et Kanada felé. Tudomása van arról, hogy lelkiismeretlen kivándorlási hiénák hálózzák be az országot. Ezek ellen a legszigorúbban eljár, mert ezek az ügynökök azzal a hazugsággal, hogy Délamerikából rövid időn belül utlevél nélkül átcsempészik a kivándorlókat Északamerikába, a kivándorló magyarokat a legnagyobb nyomoruságba döntik. A legutolsó statisztikai adatok szerint 1004 magyar asszonynak a férje él kinn Amerikában, 66 teljesen elhaltatlan és 44 olyan gyermeket találtak akiknek apja és anyja is kinn él. Rakovszky határozottan fogadta. Az ülés este 6 órakor ért véget.

Megnyílt a Kikinda-szegedi vasúti vonal

Ismertetes, hogy hónapokkal ezelőtt Szegeden kötötték meg azt az egyezményt, amelynek alapján az öt év óta szünetelő kikindai, illetve pancsovai vonatközlekedést Szegeddel ismét megnyitják. November 1-re tüzték ki az ünnepies megnyitást, de az utolsó percben akadályok gördültek a megnyitás elé. Újabb tárgyalások kezdődtek és ezek a kiegészítő tárgyalások most fejeződtek be sikeresen. Öt-évi szünetelés után végre megnyílt a vonal, amelyen az első vonat induláskor csupán hét utas érkezett magyar területre, míg Szegedről öt utas indult Jugoszláviába. A második vonatonál már kilencre szaporodott az utasok száma. Remélik azonban, hogy amikor a közönség

meggyőződik, hogy a vonatok közlekedése pontos és megbízható, bizalommal lesz és a forgalom megnövekszik. Illetékes helyen nagyfentosságúnak tartják a kikindai forgalom megindulását, mert a legfontosabb lépésnek tartják arra, hogy az európai fontosságú Budapest—temesvári, illetve az orsovai vonal is rövidesen megnyíljon.

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzöterem és gombathúzás. Legújabb függöny, stor s fehérenmü minták

KISEBBSÉGEK

(—) **A magyar jegyző kálváriája.** A brassói hadbíró a napokban tárgyalta le Herner János nagymadarási jegyző bűnperét, akit államellenes cselekmények elkövetésével vádoltak. A tárgyaláson kiderült, hogy a magyar jegyző ellen Buzilia g. kel. esperes és egy községi tanító indítottak hajsztát azért, mert a jelkiismeretes jegyző nem volt hajlandó személtelenül erőszakosságait és törvénytelen cselekedeteit felelt. A hadbíró felmentő ítéletet hozott, s azonnal szabadlábra helyezte az ártatlan embert. A jegyző azonban nem foglalta el hivatalát, mert ebben a falubéli, felzárkózott román lakosság meggátolta. Herner, aki így állását veszítette, Magyarországra lesz kénytelen repatriálni.

(—) **Magyar sovinizmus a háború előtt.** Az 1917-ben készült magyar igazságtügyi ranglista statisztikája szerint az igazságtügyi karban így voltak képviselve a nem magyar tisztviselők:

11 kuriai tanácselnök közül nem magyar nemzetiségű volt 7, vagyis 63.63 százalék;

11 ítélőtáblai elnök közül 4, 36.36;

107 kuriai bíró, budapesti törvényszéki elnök, kuriai bíró címmel és jelleggel felruházott törvényszéki elnök, táblai bíró és központi járásbírói vezető közül 36, 33.64;

21 táblai tanácselnök közül 8, 38.09;

hetedik fizetési osztályba sorozott 958 törvényszéki, járásbíró, betétszerkesztő bíró és ügyész közül 309, 32.25;

12 főügyész és 4 koronabíróhelyettes (összesen 16) összesen 8, 50.00;

381 ítélőtáblai bíró s ezen címmel és jelleggel felruházott törvényszéki és járásbíró közül 114, 29.92;

30 főügyész helyettes s e címmel és jelleggel felruházott ügyész közül 14, 46.66;

hatodik fizetési osztályba sorozott 47 törvényszéki elnök közül 27, 57.44;

nyolcadik fizetési osztályba sorozott 1057 törvényszéki, járásbíró, betétszerkesztő bíró és ügyész közül 405, 40.68;

291 albíró és alügyész közül 132, 45.36;

956 jegyző közül pedig nem magyar nemzetiségű volt 347, vagyis 36.29 százalék.

Meg vagyunk győződve arról, hogy ehhez a statisztikai kimutatáshoz nem kell kommentár.

(—) **A budapesti román egyház jubileuma.** Budapesten most ünnepelte a román görögkeleti egyház fennállásának 25-ik évfordulóját. Az ünnepélyen Bogoeviciu főesperes tartott nagy beszédet. Elmondotta, hogy az egyház megalapításában Gáll József főrend, Szerb József udvari tanácsos, az akkor Pesten működő román születésű kuriai bírók, tisztviselők vettek részt. Siegescu preláthus-kormánybiztos üdvözölte a megjelenteket, a miniszterelnök, a kultuszminiszter és a főpolgármester nevében. Hangoztatta, hogy a gör. kel. egyház, valamint az összes román egyházak meggyőződhetnek a magyar kormány atyai gondoskodásáról az itt maradt román kisebbség iránt. A hívek nevében Orosz György rendőrfőtanácsos üdvözölte a főesperest, aki hálásan megköszönte a megemlékezést és felhasználta az alkalmat, hogy a kormánnyal szemben mély tiszteletét nyilvánítsa egy a budapesti, mint az összes gör. kel. egyházak nevében.

(—) **A kassai kommunisták a kisebbségi követelésekért.** Kassáról jelentik: A kassai kommunista munkásság vasárnap délelőtt népes népgyűlést tartott. A gyűlés szónoka Zamek Károly a „Munkás” egyik szerkesztője, ismertette a választás eredményeit és utána a népgyűlés egy határozati javaslatot fogadott el. A kassai határozati javaslat nagyjában elfogadja a prágai központi határozatait, azonban ehhez még néhány speciális szlovenszói követelést fűz. Ezek a követelések a határozati javaslat szerint a „nemzeti politika alapján adódnak”. Követelik az illetőségi kérdés haladéktalan rendezését a kommunista klub által benyújtott határozati javaslat alapján. Követelik, hogy a hivatalokban elsősorban magyar, német

és szlovák tisztviselők nyerjenek alkalmazást, szüntessék be a magyar és szlovák hivatalnokoknak politikai okokból való elbocsátását és hogy biztosítsák a magyar és szlovák nyelv szabad használatát az összes szlovenszói hivatalokban.

A határozati javaslat az iskolakérdésekben is a nemzeti kisebbségek álláspontjára he-

lyezkedik. Az autonómia kérdésében kijelenti, hogy a proletariátus nem állhat meg a burzsoázia autonómiájának kiharcolásánál, de támogatni fog minden törekvést, amely az autonómia vonatkozik. A párt tovább harcol a nemzetiségek teljes önrendelkezési jogáért.

A határozati javaslat további része a már ismert kommunista követeléseket tartalmazza.

A nagy Miletics miniszter fia a kisebbségi iskolák ellen

Miletics Szlavko közegészségügyi miniszter bűnül rója fel Groll Milánnak, hogy szót emelt a magyar iskolák ügyében

Miletics Szvetozár, a vojvodinai szerb nép vezére, a jogegyenlőség harcosa, másként értelmezte a nemzetiségek egyenlőségét mint fia, a Miletics Szlavko közegészségügyi miniszter. Miletics Szlavko nagy atyja emlékének hatása alatt a novisadi kerület radikális pártjának állandó listavezetője a parlament csütörtöki ülésén olyan nyilatkozatot tett, ami nemcsak a nagy Miletics szellemével és eszméivel ellenkezik, hanem nem egyezhetető össze országunk tételes törvényeivel sem. A békeszerződések, amelyek ugyanis még a nemzeti kisebbségeknek is biztosítják az iskoláztatás jogát, ép úgy szentesített törvény, mint minden más törvény, tehát mindenkinek be kell tartania. A csütörtöki ülésen, amikor Groll Milán demokrata képviselő beszélt a vojvodinai községi választásokról a következő párbeszéd folyt le Miletics Szlavko közegészségügyi miniszter és Davidovics Ljuba között:

Groll: En társaimmal együtt interpellációt terjesztettem be a vojvodinai községi választásokról.

— Es a magyar iskoláknak a Vojvodinában való megnyitására! Kialtja oda ironikusan Miletics Szlavko miniszter.

— Ha állampolgárok nekik is van joguk iskolákra, tiltakozik Davidovics Ljuba Miletics szavai ellen. Pasics mindig hivatkozik a saint-germaini szerződésre, ennek alapján pedig joguk van iskolákra. Önök nem tisztelik sem a törvényeket sem a szerződéseket.

Miletics Szlavko mosolyogni kezdett erre. — Nevéssen csak uram, nevéssen folytatja Davidovics. Igen, nagyon nevésséges, Miletics fia.

Azt hiszük, hogy Miletics Szlavko ezzel nagy szolgálatot tett a magyaroknak, mert most legalább nyíltan színt vallott, hogy mi a véleménye a magyar iskolákról és mit várhatunk mi magyarok a radikálisoktól.

A választások alkalmával majd a magyar választók is emlékeznek a miniszter ur szavaira, amelyek nagyon távol állanak a nagy Miletics szellemétől.

A színigazgató ad engedélyt a novisadi magyar műkedvelő előadások megtartásához

Novisadon is kísért a szubotici rendszer — Milyen viszontagságok után kap engedélyt egy magyar szindarab?

A magyar műkedvelő színjátszás elé — hivatalosan — eddig csak Subotica görögkeleti akadályokat. Subotica kitűnő rendőrfőkapitánya egyszersmindenkorra megvonta a szót magyar műkedvelőktől, s mióta Horvát Cvetko dr. örökösdi: a határváros közbizottsága felett, nincs magyar műkedvelő előadás. Az e téren szomorú nevezetességre szert tett Subotica eddig egyedül állott, mert Subotica kivételével eddig egyetlen helyi hatóság sem görögkeleti — rendeletekre való hivatkozással — akadályokat a magyar előadások bemutatása elé. A szerbek, magyarok és németek által lakott helységek hatóságai nem avatkoztak be az anyanyelv természetes jogaiba. Thalia szegényes templomában a szerbek szerbül, a magyarok magyarul, a németek németül és a szlovákok szlovákul beszélnek. Ezt mindenki megérti és természetesen találja, aki vojvodinai. Horvát Cvetko ur, Subotica rendőrfőkapitánya nem vojvodinai. Ő nem is érti, miként lehetséges ez, s szokatlan, de szerencsésen „divatbajót” felfogásával ugylátszik sikerült iskolát csinálnia a vojvodinai rendőrhatalóság számára, mert meg kell állapítanunk, hogy most már Novisadon is fenyeget a magyar műkedvelő előadások korlátozásának veszedelem. Egyelőre csupán egy kísérletről van szó, de az esetet a magyar közönségnek észre kell vennie és védekeznie kell addig, amíg nem késő. Addig, amíg a subotici rendszer polgárjogot nem nyer Novisadon is, amelynek nemzetiségi békéjét évek óta ugy-

szólván semmi se zavarja.

Novisad egyik katolikus társadalmi egyesülete a napokban fog bemutatni egy magyar énekes népszínművet. A darab teljesen közismert és még abban az időben íródott — évtizedekkel ezelőtt — amikor a nemzetiségi gyűlölködés még ismeretlen fogalom volt. Bemutatásában tehát senkisésem láthat veszedelem. Az engedély megadását a rendőrségen mégis a novisadi színház igazgatójának engedélyétől tették függővé. A meglepett kérelmezők felkeresték a színigazgatót, aki az első percben hallani sem akart arról, hogy hozzájárulását adja a magyar darab bemutatásához. Magatartásán annál is inkább csodálkozunk, mert eddig az ideig velünk szemben sok megértéssel viselkedett, s mert éppen a novisadi magyar sajtó volt az, amely a novisadi szerb színház minden kulturális törekvését támogatta, s propagandát csinált az igazgató ilyenirányu törekvéseinek akkor, amikor próbálkozásait teljes közönnel figyelte a szerb sajtó. Az igazgató ur mégis megtagadta hozzájárulását, amelyet csak előkelő szerb polgárok intervenciója után tudott megszerezni az egyesület vezetősége.

A darabot a napokban mutatják be, de az engedély megszerzése körüli viszontagságok után mégis érdekes volna tudni, milyen és mikor kelt rendelet teszi a színigazgatótól függővé a magyar műkedvelő előadások megtartását? A novisadi rendőrség ebben az ügyben tájékoztathatná a város magyar közönségét.

Léderer és Lédererné találkozása

Budapest, dec. 4. A hadbíró a napokban tárgyalta le Léderer Gusztáv néhány nap előtti hivatalos engedély alapján beszélgetést folytatott életfogytiglani fegyházra ítélt feleségével. Léderernét néhány nappal ezelőtt átvitték a Margit köruti fogházba. A házastársak örömmel üdvözölték egymást és a találkozás minden drámai mozzanat nélkül zajlott le. Léderer

teljesen nyugodtnak látszott, ami azzal magyarázható, hogy a biblia olvasása és a bűncselekmény lassan elmosódó emlékei folytán viszszenyerte lelki nyugalomát. A beszélgetés alatt, amely másfél óráig tarott, a halálraítélt férj nagy érdeklődéssel hallgatta felesége szavait. A találkozás után Léderernét visszavitték a Markó utcai fogházba.

Kalandos utazás Temerintől—Novisadig

Sven Hedin utikalandjai a járeki ország-
uton — Gyalog, vonaton és autón —
Amikor az utasok tolják az autóbust
Rossz karban van az ország

Sven Hedin tibeti utazásai jutnak eszünkbe, mikor a Novisad—Temerin között közlekedő autóbustok utjának Rimszki—Sansevi és Jarak közötti szakaszát elérik. A multheti havazás alkalmával ezen az útszakaszon mintegy 4 kilométernyi hosszúságban „befúta az utat a hó” úgy, hogy a közlekedés már a múlt hó 27-én nagy ügyel-bajjal volt lebonyolítható. A méternyi magasságu hófúvásban ugyanis csak egy csapás volt, amit a kocsik vágtak. Erről a csapásról, ha letért a kocsik vagy az autók, pláne az autóbust, biztos kátyuba jutott, ahonnan benzin segítségével sehogy se bírt kievickélni. Emberi segítség kellett hozzá. Az utasoknak tehát nem maradt más hátra, mint leszállni az autóról vagy autóbusról, s kénytelen-kelletlen tolni a masinát. Ha olyan kocsik akadtak utba, amelyek a csapásról letérni nem volt hajlandó, az autók és autóbust lassított, a kocsik menetsebességéhez alkalmazkodott menetben volt kénytelen menni mindaddig, míg kitérőhöz nem ért.

Ezt az utazást legjobban illusztrálja a csütörtöki eset, amelyet itt adunk: Egy több tagú utitársaság Temerinből elindult d. u. negyed 3 órakor Novisad felé.

Az autótólajdonos ugyanis az ut viszonytársaságos volta dacára is avval a reménnyel és kilátással kecsegtette a társaságot, hogy a mostani vonatkések miatt minden körülmények között is hamarabb Novisadon vagyunk így mint vonaton. A társaság tehát betelepedett az autóra, amely simán tovább szelelt.

Jól is ment egészen, míg túl Jarakon, ettől mintegy 3 kilométerre az említett útszakaszt el nem érte. Amint azonban ehhez az útszakaszhoz közeledett, az utasok rémülten vették észre, hogy a még mindig egy csapásos útszakasz elején egy szénás szekér vesztegel. Mikor odaértek, mit volt mit tenniök, minthogy kiszáltak az autóbustból, s a szénás szekeret kitolták az utból.

Alig mentek azonban néhány száz métert egy lisztes zsákokkal megterhelt „kocsit” értek el, amelynek a kátyuból való kimozdításán négy gebe hiába erőlködött.

A társaság újra leszállt, s ezt is félre segítette az utból. Ezután egy autók feküdt meg az utat, amit nagy erőmegfeszítéssel szintén félretoltak, s az autóbust mögött újra a rendes kerékvágásba segítettek.

Eközben érthető idegességgel figyelték nem jön-e a bojkotált vonat, s ott szalad el az orruk előtt, mert újra egy lisztes kocsira bukkantak, amelybe azonban már ló sem volt befogva. Gazdái lovastul együtt ott hagyták. A társaság ezt is kiemelte az utból. Mikor azután minden akadályt elhárítottak, következett az útszakasz leggyödrösebb része, amely még 1 kilométer hosszú volt.

Ebből azonban már hiába is sikerült volna kimászni, mert a sofför azt a megdöbbenő tényt konstataálta, hogy elfogyott a benzin.

Az utasok erre kiszáltak az autóbustból, s azt tartották, hogy szégyen a futás de hasznos, futólépésben vágta neki a Rimszki Sansevi felé vezető ut hátralevő 4 kilométeres szakaszának, ahol háromnegyed 4 órakor sikerült a staribecseji vonatot megelőzniök, s azzal érkeztek azután Novisadra. Így bonyolódik itt le a közlekedés már egy hét óta.

Ezen az útszakaszon, mivel az elmondott esetben is egész kocsik, autók és autóbust torlódások vannak. A srbobráni és sztáribecseji autóbustok nem is közlekednek már egy hét óta. Meg kell még említeni, hogy egy vöröskeresztes autót, amely valószínűleg sürgős küldetéssel száguldott odáig, a rémséges látvány — kocsik, autók és autóbust vesztegelése — vizsztatérésre kényszerített.

Ezen a közlekedési akadályon pedig a nap ereje a mostani időjárás mellett nem fog segíthetni.

Tekintettel arra, hogy Novisadról a Staribecsej felé vezető úton fontos és élénk kocsik, autók és autóbust-forgalom bonyolódik le, nem

volna-e jó, ha a katonaság ezt az útszakaszt járhatóvá tenné?

Készül a balkáni biztonsági szerződés

Fontos tanácskozások a külügyminiszteriumban — Románia vezetőszeréhez jut a Balkán-paktumban — Beszélgetés a bukaresti görög követség tanácsosaival

Bukarest, dec. 4. A külügyminiszteriumban igen nagyjelentőségű tárgyalások folytak, amelyek — mint biztos forrásból értesülünk — Görögország bukaresti követe egy minden részletében kidolgozott Balkán paktum tervezetét mutatott be Románia külügyminiszterének. Duca külügyminiszter, mint ismeretes, a múltban is igen meleg szószólója volt a balkáni országok paktumának, mert az a véleménye alakult ki, hogy a Görögország és Bulgária belső békéjét állandóan fenyegető, de kívülről is jöhető komplikációk csakis a Balkán egyes államai között felveendő közvetlen tárgyalással oldhatók meg.

A külügyminiszteriumban lefolyt tárgyalásról és a balkáni biztonsági paktumról a bukaresti görög követség egy tagja a következőket mondotta:

A görögök felfogása ebben a kérdésben minden tekintetben azonos Duca külügyminisz-

ter koncepciójával. A görög kormány már korábban, tehát még a népszövetségi tanácsnak a bolgár-görög konfliktusra vonatkozó döntése előtt, tárgyalásokat kezdett egyes Balkán-államok kormányaival, amelyeknek bevonását a Balkán-paktumba aktuálisnak látta. Hogy

Romániának úgy külpolitikai, mint földrajzi helyzete következtében egy ilyen paktumban vezetőszeret jutna,

az bizonyos. Duca külügyminiszterre, akinek a Népszövetség előtt is igen nagy tekintélye van, az a feladat hárulna most, hogy a kisanant legközelebbi konferenciája alkalmával a Balkán-paktum terveit, melyek előtte is nagyon rokonszenvesek, megbeszélés tárgyává tegye. Egy ilyen paktumnak ugyanolyan értéke volna a Balkánon, mint a locarnói megegyezésnek a nyugati nagyhatalmak közti viszonylatban.

A házasságszédelgők királya

Hét felesége és ötszáz menyasszonya volt egy hatvannégy éves embernek — Évek során nem jöttek rá szédelgéseire — Tíz évi fegyházra ítélte a törvényszék

A világsajtó állandó témája a házasságszédelgők számának általános csökkenése. Nem csak a háborúviselt országokban, de az évtizedek óta békés gyarapodásban élő államokban is állandóan csökken a házassági kedv. Ennek a nagyfontosságú kérdésnek egész külön irodalma fejlődött már ki és világhírű tudósok nagy hozzáértéssel igyekeznek megvilágítani a nagyfontosságú kérdés minden részletét és kitaró de meddő eredménnyel keresik a nagy baj orvoslását. Legtöbben a világháború jutáni általános erkölcsi ellanyhulásban vélik feltalálni a baj okát. Keményen ostromozák a nők minden téren megnyilvánuló túlzott emancipációját, de nem zárkoznak el attól sem, hogy a házassaladó fiatalemberek gyáva-ságát és könyvérségét bíráló tárgyává tegyék.

A nagy probléma most váratlan fordulathoz érkezett. Akadt egy bátor lelkű férfi, aki éveinek számát és az ezzel járó mindennemű gátló körülményeket meghazudtoló frissességgel sikraszállt a házassaladó fiatalemberek érdekében és személyes példájával olyan bizony-

ságot szolgáltatott, amely messze túlnőtt polgári törvények keretein és a világtörténelemben egyedülálló szenzációvá fejlődött.

Amerikai kábeltávirat jelenti, hogy Leedsben az ottani rendőrség elfogott egy Lesnley nevű kalandort, aki a világ legnagyobbstíliú házasságszédelgőjének bizonyult. Törvényszék elé állították és a tárgyaláson kiderült, hogy ötszáz menyasszonya volt és egyidejűleg hét asszonnyal kötött házasságot. Az évek során olyan ügyesen alakoskodott, hogy a hét feleség és az ötszáz menyasszony nem tudott egymás létezéséről. Lesnley pontos könyvet vezetett, amelyben fel volt jegyezve minden menyasszonyának neve, rokonsága, mindenkinek a becéző neve fel volt jegyezve az is, hogy milyen álnév alatt mutatkozott be és lépett házasságra feleségével. Több rejtett lakása volt és egy szekrényben háromezerhatszáz gondosan megőrzött hatvannégy éves, a törvényszék tízévi fegyházra ítélte.

Ujabb kommunista mozgalom Magyarországon

Eddig tíz agitátort tartóztattak le — Az agitáció a határon volt erős

Budapest, december 4. A budapesti államrendőrség politikai osztályának ismét kommunista szenzációja van. A politikai osztály detektívjei ugyanis nemcsak a fővárosban, a periferiákon és a vidéken tartják állandóan szemmel a kommunista mozgolódásokat, hanem különösen a környező utodállamok határai mentén végeznek sikeres kutatásokat. A legutóbbi kommunista leleplezésnek máris olyan eredménye van, hogy összesen tíz embert helyeztek a budapesti főkapitányságon előzetes letartóztatásba. Gönc községben veszedelmes kommunista agitátor ütötte fel tanyáját. Az agitátor nyilván moszkvai utasításra és pénzzel jött Gönc községbe és a földmunkásokat akarta a kommunista elveknek megnyerni és meg-

szervezni. A szervezkedést a kellő időben felfedezték, és a veszedelmes agitátor kézrekerült. Vele együtt letartóztattak a detektívek egy néptanító és földmunkást is, akiket erős fedezet mellett Budapestre szállítottak. A fővárosba szállított kommunistákat napokon keresztül hallgatták ki a politikai osztályon és egész sereg tanuvalomást foglaltak jegyzőkönyvbe. Az agitátort és kilenc társát tegnap helyezték előzetes letartóztatásba és ma délelőtt mindnyájukat átkísérték az ügyészség fogházába. A letartóztatott agitátor, néptanító és földmunkások neveit, a rendőrség egyenlőre a további nyomozás érdekében nem hozza nyilvánosságra.

A francia pénzügyi javaslat a szenátus előtt

Páris, dec. 4. Loucheurnek a kamarában ma reggel elfogadott pénzügyi szanalási törvényjavaslatát ma délután 2 órakor összegyűlt minisztereknek felolvasták. A javaslatot ma tárgyalás végett a kamara pénzügyi bizottságához utalják.

Páris, dec. 4. A szenátus pénzügyi bizottsága Loucheur pénzügyjavaslatának a kamarában elfogadott szöveggel szemben néhány módosítást határozott el. A szenátus teljes ülés-

sén, amely este 9 órakor ült össze, előterjesztették a pénzügyi javaslatról szóló jelentést, mire a szenátus holnap délutánra napolta el magát. A ma estére összehívott kamara ugyan csak kénytelen volt ülését holnapra halasztani, mert Loucheur pénzügyminiszter elmondta, hogy Briand miniszterelnök az utóbbi napok nagy fáradtsága következtében ugyanis ma éjjel egyáltalán nem tudna részt venni a kamara teljes ülésén.

HIREK

1925. December 5. Szombat

Római katolikus: Szabbász ap. Protestáns: Vilma. Gör.-keleti: Filomén. A nap kel reggel 7 óra 30 perckor, nyugszik 4 óra 10 perckor. A hold kel 8 óra 55 perckor, nyugszik 11 óra 14 perckor. Nemzeti Színház: Kostana. Apolló mozi: A cár nevében.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). A légnyomás Középeurópában erősödik. A nyugati Alpesek környékén derült, egyébként felhős, mindenfelé hóval, a legtöbb nálunk, a tengermentéken eső volt. A hőmérséklet esett, leginkább északnyugatról az Alpoktól és nálunk, nyugaton és keleten emelkedett.

Időjárás: Hazánkban tovább tart a nagy hideg. Északnyugaton kiderül, de keleten még havazik. A tengermentéken nem lesz több eső. A hőmérséklet tovább fog esni, ahol éjjel derült lesz, a hőmérséklet 10 C° alá esik, különösen északkeleten.

Tábornoki kinevezés. Öfelsége december 1-én kelt ukázával tábornokká nevezte ki Nikolics M. Milán hadbíróezredest, aki már hét év óta Novisadon teljesít szolgálatot és Szimovics repülőezredbeli ezredest, aki a hadügyminiszterium petrovaradini repülőosztályánál van beosztva.

A tisztviselők ma esti mulatsága várakozáson felüli nagysikerűnek ígérkezik. Előjelek után itélve a mai mulatság műsora táblás ház előtt zajlik le.

Kirándulás. A Fuskagora turista társaság december 6-án kirándulást rendez a Fruska Gorába. A kirándulás célját a résztvevőkkel történt megállapodás alapján Csirics Kamenko, mérnök, vezető fogja megállapítani. Indulás vasárnap reggel fél 7 órakor a kamenicai hajóval. A kirándulást bármilyen lesz is az idő, megtartják.

Felhívás a vojvodinai nyugdíjasokhoz. Felkérjük az összes nyugdíjasokat, hogy a hátralevő tagsági díjakat f. é. december 6-án a Maros-féle vendéglőben fizessék le, mert ellenkező esetben a tagok sorából töröltetnek. Azonkívül felkérjük az összes nyugdíjasokat, hogy fontos megbeszélés végett ugyanott délután 5 órakor megjelenni sziveskedjenek.

A kath. olvasó- és gazdakör kitűnő műkedvelői december 6-án saját helyiségében leadják Csíte Károly „Katica” 3 felvonásos népszínművét.

Felemlik az olasz minisztereknek fizetését. Rómából jelentik: A szenátus elé törvényjavaslatot terjesztettek, amelynek értelmében a miniszterek és államtitkárok fizetését és egyéb járandóságait felemlik. A miniszterek fizetése az új törvényjavaslat szerint nyolcvanezer és az államtitkároké negyven ezer lira lett.

Anyagi nehézségekkel küzd a Nobel alapítvány. Szomorú szenzációt jelentenek Stockholmból, azt hogy Alfred Nobel nemes alapítványa súlyos anyagi nehézségekkel küzd. Világszerte feltűnést keltett, hogy az év december 10-én, Nobel halálának évfordulóján esedékes díjak közül négy helyett csak egyet adnak ki. A tizenhéttagú stockholmi irodalmi akadémia kijelentette, hogy nem talált jutalmazásra érdemes írókat. A svéd tudományos akadémia, amely három díj sorsa felett dönt ugyan

ezzel az érveléssel lépett vissza a döntéstől és csak az utolsó pillanatban határozta el, hogy fizikai díjat mégis csak kiadja Siegbant uppsalai fizikusnak, a Röntgen spektrum hírneves elemzőjének. Svédországban azonban mindenki tudja, hogy a hiba nem a tudósokban, hanem a svéd pénzügyi politikában rejlik, másszóval zsenik még ma is szépszámmal akadnak, de nincs pénz.

Az olasz nyomdászszövetséget feloszlatták. Rómából jelentik: Turinban feloszlatták a könyvnyomdászok szövetségét és a szövetség vagyonának kezelésére fascista kormánybiztost küldtek ki.

Tudja-e mi a törv. védett Winga Bonbon?

A fiumei határ. Triestből jelentik: A vegyes jugoszláv-olasz bizottságnak, a Fiume elhatárolására vonatkozó valamennyi szerződését Triestben aláírták.

(x) Minden 2 ik sorsjegy nyer!!! az állami osztálysorsjegyek 11-ik játékában. A 10-ik játékban vevőink számos kisebb nagyobb összeget nyertek. A sorsjegyek az 1-ső osztályra már kaphatók és kérjük t. vevőinket tekintettel, a kedvező nyerési lehetőségekkel járó érdeklődésre minél előbb vegyék meg sorsjegyüket. Vojv. Trg. Ag., Kralja Petra 29. Telefon: 582 2372-1-0

Kiáradt a Szkutari tó. Szkutariából jelentik, hogy az utóbbi 2 nap alatt a Szkutari tó környékén és egész Északalbániában nagy vihar és esőzés volt. A Szkutari tó és a belefolyó patakok annyira megáradtak, hogy kiléptek medrükéből. A Szkutari tó kiáradt és Virpazar városát elöntötte.

Súlyos vasuti szerencsétlenség Boszniában. Sarajevóból jelentik: A Krivajskai erdei vasuton, Ribnica és Stipinkan állomások között, nagymennyiségű fa zuhant a pályatestre éppen akkor, amikor egy vonat haladt arra. A vonat kisiklott és felborult és számos vasuti alkalmazott a szerelvény alá került. A szerencsétlenség következtében három vonatkísérő meghalt. A mozdony és három kocsi elpusztult, az anyagi kár igen nagy.

Vonatösszeütközés. Zajecsárból jelentik, hogy tegnap reggel 5 órakor a pályaudvarról kifutó 6214. számú személyvonat összeütközött a 714. számú tehervonattal. A két vonat mozdonya megsérült.

El ne feledje, hogy december 6-án vasárnap este 8-kor kerül színre a „Katica” 3 felvonásos gyönyörű szindarab a kültéri kath. Olvasó- és Gazdakörben, Dudarska (Epres) u. 18. szám.

Kéménytűz. Tegnap reggel háromnegyed hét órakor kéménytűz jelentettek a Zselyeznicska ucca 26. számú házból. A kivonult tűzoltóság 10 perc alatt eloltotta a tüzet. A kár 500 dinár.

Autó és vonat összeütközése. Blythesville (Arkanza): Egy vonat egy vasuti keresztezésnél összeütközött egy gépkocsival. Az összeütközés folytán kilenc ember meghalt.

Leánykereskedőnk Beogradban. A beogradi rendőrséghez néhány nappal ezelőtt feljelentés érkezett, hogy a főváros kellős közepén az Egyetem közelében a Vaszina utca egy házában valóságos orgiák folynak. A megindított vizsgálat nem várt eredménnyel járt. A rendőrség letartóztatott két 60 éves asszonyt, Popovics Milicát és Adamovics Julkát, akik naponként kimentek a beogradi nagy piacra és ott kiválogatták a csinos állásnéküli cselédleányokat lakásukra vitték, ahova férfiakat is meghívtak és jó fizetés ellenében kiszolgáltatták ezeknek a leányokat. A rendőrség a két öreg kerítőnőt letartóztatta és 15 férfit meg is, akiket a két asszony lakásán találtak, megbüntettek.

Friss tojás

Páris egyik külvárosi kávéházában történt. De egészen bátran megtörténhetett volna nálunk is.

Egy fiatal, szegény és nőtlen adótsizt rendes kávéházában mindennapi reggelijét fogyasztotta. Tea, kenyér és egy lágy tojás héjjában: ez volt a rendes reggeli porciója.

Almos és unott arccal szürcsölgette az aranyárga, párolgó forró vizet és ugyanolyan gesztussal ültette be a tojást a kis, szűk tojástartóba. Már éppen hozzákészült, hogy késével a tojás hegyét lekoppintsa, amikor a szeme különös dolgon akadt meg: a tojás héjján valami írás diszelgett. Először azt hitte, hogy husvét van, de kinézett az ablakon és látta a havat a háztetőn.

Erre a tojás után nyult, kivette a tartóból és megnézte. Kicsit megkopott, de egészen olvasható betűkkel ez állott rajta:

„Férjhez mennék tisztességes, megbízható emberhez. Címem: Claire Marmont Saint-George (Bretagne)”.

A fiatalember először elcsodálkozott ezen a különös apróhirdetésen, de babonás volt, hitt a véletlenekben, a sorsban, a szerencsében és mielőtt a tojást megette volna, felírta a címet a noteszébe.

Este hazament és levelet írt a szint-george-e leánynak. Megírta, hogy ő volt az a szerencsés, aki a tojást megtalálta és hajlandó házasság céljából a levelezést megkezdeni.

A levélre csak három hét múlva jött válasz. Ez állott benne:

„Tisztelt Tram! A tojásra ezelőtt négy évvel írtam rá apróhirdetést. Azóta már férjhez mentem és három gyermek anyja vagyok. Így sajnálom, de az ügy már nem aktuális. Claire Marmont”

Igy végződött a fiatal, szegény és nőtlen adótsizt első házassági kísérlete. Amikor a választ megkapta, átkozta a szerencsét és elhatározta, hogy ezután más kávéházba fog járni reggelizni. Ahol a teájához frissebb tojást adnak...

Erdőbirtokok államosítása Csehországban. Prágából jelentik: Az egyik prágai újság érdekes adatokat közöl az erdők jövőévi államosításáról. A cseh köztársaság területén lévő négymilliószázharmincezer hektár erdőből kétfélmillióegyszázötvennégyezer hektár a lefoglalt birtokokra esik. Az erdőségek legnagyobb része a határhegységekben fekszik. A felvidéken és a ruténföldön összesen kilencszázötvenháromezer hektárt akarnak kisajátítani. A cseh kormány véleménye szerint a köztársaságnak stratégiai és vámokokból érdeke az erdők ájmi kezelésbe való átvétele.

Görögországban letartóztatják a rövidszoknyás nőket. Pangalos tábornok, a görög diktátor erélyes kézzel akarja megakadályozni a divat izléstelen tultengéseit. Atheni jelentés szerint a görög belügyminiszter, a miniszterelnök rendeletére a következő rendelet adta ki: „A nők utcai szoknyája nem lehet rövidebb mint 30 centiméter a földtől. Minden 12 évnél idősebb leánynak és asszonynak szigorúan be kell tartania ezt a törvényt. Azokat az asszonyokat akik nem tartják be ezt a rendeletet, letartóztatják és átadják megbüntetés végett vagy a rendőrségnek, vagy pedig az elsőfoku bíróságnak. A kiskorúak kihágásáért szüleik felelnek. Ez a rendelet ez év december 16-án lép életbe”. A miniszterelnök rendelete ugy a görög nők, mint a férfiak körében is nagy feltűnést keltett. Valószínűnek tartják, hogy a csinos nők tiltakozó gyűlést fognak egybehívni feltéve, ha a rendőrség megengedi.

APOLLO december 5-én és 6-án LYA de PUTTY parádés szerepe:

A CÁR NEVÉBEN!

Dráma az orosz cári udvar és a szibériai száműzöttek életéből 6 felvonásban.

— **Amerikai milliomos leány szökése egy indián törzsfőnökkel.** Chikágóból jelentik: Nagy szenzációja van Chikágó leggazdagabb társaságának. A város egyik vagyonos és ismertnevű családjának ragyogó szépségű leánya egy bárlól nem tért haza, és szüleinek feljelentése következtében a rendőrség kiderítette, hogy megszökött egy indián törzsfőnökkel, a fiatal „fekete párduc”-cal, nemis a leány akarata ellenére. Amikor a vendégek elszéledtek, többen hallották, hogy a fiatal párduc a leány kíséreléssel szegődött és engedelmet kért, hogy saját autóján vihesse haza.

— **Akasztság Nagykanizsán.** Nagykanizsáról jelentik: A nagykanizsai törvényszék az 1925 február 5-én tartott főtárgyaláson kötéltálati halálra ítélte Pap Istvánt, aki Horváth Ferenc gazdálkodót az országuton egy karóval többször fejbesszujtotta, amelynek következtében Horváth meghalt. Pap azután magáhozvett a meggyilkolt tizenhatmillió koronát tartalmazó pénztárcáját és a pénz egy részét elmulatta. Az elsőfokú bíróság ítéletét a tábla és a kuria helybenhagyta, tegnap pedig megérkezett a kabinetiroda értesítése, amely szerint a kormányzó legfelsőbb elhatározása az igazságszolgáltatásnak szabad kezet enged. Az ítéletet ma reggel nyolc órakor hajtotta végre az ügyészségi fogház udvarán Gold hóhér és két pribékje, akik tegnap érkeztek meg. A halál az ítélet végrehajtása után tizenegy perccel következett be.

— **Nemes táncintézetében** (Marija királynő-szálló) december 8-án kedden és 9-én szerdán kezdődnek meg a 6 hetes tánckurzusok. Beiratkozások naponta 1-órától 3-ig és este 7 órától 8-óráig. Vasárnap 8 órai kezdettel Mikulás-est. Belépő 10 dinár. Kísérők nem fizetnek.

— **Éhínség Oroszországban.** Rigából jelentik: Oroszországban ismét felütötte fejét az éhínség. Ezt a szomorú valóságot maga a moszkvai Izvesztija állapítja meg és ennek kapcsán megírja, hogy ötmillió ember éhezik Oroszországban, akiknek betevő falatjuk sincsen.

— **Irország fizeti az ir forradalom kárait.** Londonból jelentik: Az ir-angol egyezmény értelmében az ir szabadállam átveszi az angol kormánytól azokért a károkat felmerült kiadásait, amelyek 1916-ban az ir szabadállam törvénykezése alá eső területek falvaiban történtek. Az ir szabadállam meg fog fizetni minden olyan összeget, amelyet az angol kormány ilyen károkat már kifizetett.

— **Milyen állapotok vannak a bácskogradistai elemi iskoláiban?** A „Délbácska” múlt év november 22-én megírta, hogy a bácskogradistai elemi iskola igazgatója Zsors István és Katyanski Jovan igazgatóhelyettes ellen panaszok merültek fel. Most a kerületi iskolaügyi bizottság is foglalkozott a bácskogradistai iskolában történetekkel és elhatározta, hogy Katyanski Jovan ellen az államügyészségnél tesz feljelentést, Zsors István igazgatót felfüggeszti állása alól, az egész bácskogradistai iskolaszéket pedig felfüggeszti. A hozott határozatokról értesíteni fogják a közoktatásügyi minisztert.

— **Meghalt Vrhanyac Dragutin.** A noviszádi Nemzeti Színház közkedvelt tenoristája volt Vrhanyac Dragutin. Tavaly súlyosan megbetegedett, de az orvosi tudomány már nem segíthetett rajta és szerdán elhunyt Osijeken.

— **Drágul az élet Romániában.** Bukarestből jelentik: Az Argus mai száma közli az indexszámot, amely szerint a drágaság az 1916 augusztusi árakhoz viszonyítva 47,33 százalékkal a multikori árakhoz viszonyítva 2 százalékos emelkedést mutat.

HA A NŐSZIVÉHEZ

akar férközni, csak a SOA-nál vegye Karácsonyi prezentjét.

REDUKÁLT ÁRAK!

— **Erősödik a fascisztpárt.** Rómából jelentik: Ma délben Farnaccinak a fascisztaik főtitkárának kísérelében megjelent a kamarában két populári képviselő, aki kilépett a pártjából. A populári párt titkára a Journal De Italia hasábjain a két kilépett képviselőről olyan részleteket említ fel, amelyek szerint nyilvánvaló, hogy a kilépett képviselők eddig teljesen egyet értettek pártjuk vezetőinek ellenzéki magatartásával.

— **Elfogták a sikkasztó soffört.** Megírta a „Délbácska”, hogy Izsák Károly sofför a reábizott 8600 dinárral megszökött. A spliti rendőrség szerdán letartóztatta Izsákot éppen akkor, amikor egy spliti leánnyal Amerikába akart szökni. A spliti rendőrség Novisadra toloncolta Izsákot.

SPORT

Holnap nyílik meg a jégpálya

Hosszu évek után először, végre kemény tél köszöntött Novisadra. A nagy hideg érthető pénzügyi szempontokból nem nagy méltánylásra talál a nagyközönség körében, de a fa és szénkereskedőkön kívül a sportolók csak örülhetnek neki, annál is inkább, mert végre méltó alkalom kínálkozik a tél célirányos kihasználására.

Novisad sportja az utóbbi hónapokban annyira-amennyire rendes kerékvágásba került, Ez a fejlődés azonban csak a futballra vonatkozik és korántsem jelenti azt, hogy most már a város fiatalságának sportbeli fejlődése biztosítva van és abban nem akad semmi javítani való. A népszerűséggel járó és anyagi szempontból is kellemesebb nyári sportolást komoly és célirányos munkának kell kiegészítenie. Ennek a munkának irányítása az egyesületek feladata, amelynek nagy könnyebbséget szerez az új modern korcsolyapálya.

Holnap délután nyílik meg a méreteiben és berendezésével a legnagyobb igényeket is kielégítő jégpálya. A kedélyes mulatozásokon felül a jégpálya megnyitásának komoly sportbeli jelentősége is van, amelyet az egyesületeknek gyakori versenyek megrendezésével kell kifejezésre juttatni.

A vállalat vezetősége a legnagyobb előzékenységgel siet a sport segítségére. Csaknem ötvenszázalékos beléptidij kedvezményt nyújt a sportegyletek tagjai részére. Most már csak az egyesületek igyekezetén mulik, hogy a kínálkozó alkalmat a sport hasznos és célirányos fejlesztésére gyümölcsözőtessék.

— **A holnapi Macsva—Makkabi mérkőzés az őszi bajnokság bucsuküzdelmé lesz.** A mérkőzés kimenetele a bajnoki táblázat sorrendjében is változást idézhet elő, mert egy esetleges győzelem esetén a Makkabi a jelenlegi negyedik helyről egyszerre a másodikra rukkolna elő. Most egyenlő pontszámával, de jobb gólarányával a Radnicski megelőzi, de ha a mai mérkőzésből a Makkabi kerülne ki győztesen, úgy négy pontjával a NAK három bajnoki pontjával szemben közvetlen a vezető OSKV után következne. Eldöntetlen esetén a NAK maradna a második helyen, mert a Makkabinak a holnapi mérkőzésen kilenc gólt kellene ragnia, hogy gólarányával a NAK-ot utolérje.

— **Ma este tartják meg a válogatott játékosok összejövetelét.** Megemlékeztünk arról, hogy a kerület vezetősége a Beograd ellen nagy lelkesedéssel küzdő válogatott játékosokat egy barátságos vacsora utáni borozgatásra hívja meg. Ezt az összejövetelt ma este nyolc órakor tartják meg az Elite különtermében. Az összejövetelre a tizenegy válogatott játékoson kívül a határbíró és egyetenként 1—1 vezetősi tag hivatalos.

— **A NAK értesíti a következő tagjait:** Kovracsek, Bertók, Spiller, Schubert, Schäffer, Sipos és Lucianovics, hogy a zsupa által rendezett és ma este 8 órakor az Elite kávéház különtermében megtartandó barátságos össze-

jövetelen hivatalosak és egyuttal felkéri a fentieket, hogy azon megjelenni sziveskedjenek.

— **NAK—Radnicski IB csapatok bajnoki mérkőzéséből visszamaradt 25 percet vasárnap délelőtt 11 órakor a NAK pályán játszik le Simovics biráskodása mellett.**

— **Nemes táncintézetében kedden kezdődik a második 6 hetes kurzus.** Vasárnap 8 órai kezdettel Mikulás-est.

Pályázati határidő december 5.

A vasárnapi mérkőzés eredménye:

Macsva (Sabac)—Juda Makkabi

Eredmény: .....

A pályázó neve és címe: .....

Romániában letartóztatják a kivándorlási ügynököket

Róth szász képviselő interpellációjának eredménye

Kolozsvárról jelentik: Romániában nagy feltűnést keltett néhány nappal ezelőtt Hans Ottó Róth szász képviselő interpellációja, amit a kivándorlási ügynökök üzérkedéseiről mondott.

Az interpellációnak az nyújtott időszereget, hogy az utóbbi hónapok alatt a kivándorlási ügynökségek braziliai rabszolgaságra verbuváló tevékenysége akkora méreteket öltött, hogy a hatóságok akaratlanul is újabb és újabb visszaélésekbe ütköztek.

Hans Ottó Róth interpellációja a minisztertanács elé került, amely utasította a közmunkaügyi minisztert, hogy haladéktalanul a legszigorubb intézkedéseket fogantossza a kivándorlási ügynökségek emberkereskedelmi üzemei ellen. A munkaügyi miniszter 20.973 sz. alatt körrendeletet küldött az összes vármegyei prefekturákra és felhívta őket, hogy a legmesszebbmenő figyelemmel őrizték ellen az ügynökségek működését.

A munkaügyi miniszter rendelete köteletségévé teszi legelső sorban a rendőri és közigazgatási hatóságoknak, hogy indítsanak erélyes nyomozást az engedély nélküli és titokban dolgozó ügynökségek leleplezésére. Kivándorlási ügyekkel foglalkozni csak tiz hajózási vállalatnak van joga.

A tiz vállalat nevét felsorolja a rendelet és ezeknek a működését is szigorú intézkedések szabályozzák. A társaságoknak nem szabad „rábeszélő” ügynököket kiküldeniük a vidéki falvakba, ahol a hiszékeny földmivészeket és elégedetlen munkásokat könnyű fényes ígéretekkel elcsábítani a tengerentuli rabszolgamezőkre. Kivándorlási ügyekben felvilágosításokat adni csak akkor szabad a társulatoknak, ha valaki önként keresi fel őket irodájukban. Levéll érdeklődésre csak levélben lehet válaszolni és szigorúan tiltva van, hogy a társaság ügynököt küldjön ki. A kivándorlási társaságok irodái nem foglalkozhatnak utlevélszerzéssel, legfőljebb a kész utlevelek vizumoztatását vállalhatják, ha a kivándorló egyenes kérelemmel fordul hozzájuk. Fiókirodákat csak azokon a helyeken tarthatnak az elismert társaságok, ahova a hatóságoktól engedélyt kaptak.

A munkaügyi miniszter rendeletének záradéka a közigazgatási és rendőri hatóságoknak szól. Főlhívja őket, hogy a legerélyesebb harcot kezdjék meg a kivándorlási üzelmek leleplezésére. Az utazó és kivándorlásra csábító ügynököket haladéktalanul tartóztassák le minden legcsekélyebb megfigyelésükről, ami e lelketlen emberkereskedők üzelmére vonatkozik, távirati jelentést küldjenek a munkaügyi minisztériumnak.

TÖRVÉNYSZÉK

Egy vezércikk — egy hónap

Budapestről jelentik: A budapesti királyi büntetőtörvényszék hivatalból büntügyi eljárást indított Zsilinszky Endre ellen egy „A magyar néphez” című röpiratának tartalma miatt. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntetőtörvényszék Tőreky tanácsa. A vádirat felolvasása után az elnök megkérdezte Zsilinszkyt, hogy megértette-e a vádat.

— Igen megértettem, de bűnösnek nem érzem magam — válaszolta kemény hangon Zsilinszky.

— Volt-e valami része A magyar néphez című kiáltvány megszerkesztésében?

— Igen. Gömbössel és Eckhardttal együtt én voltam az, aki a plakátot megszerkesztettem.

— Tehát nem érzi magát bűnösnek?

— A legnagyobb méltánytalanságnak tartom, hogy a kormány olyasmiről, ami nem lépte túl a jogos kritika határát, engem a bírói emelvény elé állítson. Engem amikor a plakátot megszerkesztettem az vezérelt, hogy rámutassak a zsidó kapitalizmus és a zsidó bankokrácia működésére. Gróf Bethlen István miniszterelnök szavait idézem, amikor azt állítom, hogy a mai Magyarországon egyedül csak a zsidók függetlenek. Ezt az ország érdekében a kormánynak meg kellett volna akadályoznia.

Az elnök itt közbevág: Ez tehát az ön védekezés?

— Igen. En a kiáltványt, amelyet a Szózatban leközöltem, teljesen jóhiszeműen írtam. A magyar kormány egyetlen tagját sem kívántam megrágalmazni.

— Ön úgy állította be védekezésében a kormányt — szól Tőreky — mintha a kormány lett volna az egyedüli tényező, aki önt a bíróság elé állította. Ne felejtse el, hogy önt a ház mentelmi bizottsága adta ki.

Ezután a vád és védőbeszéd következtek. Moldoványi ügyész vádbeszédében hangzott, hogy politikai harcok csak olyan fegyverekkel szabad megvívni, amelyek nem ütköznek a büntetőtörvénykönyv tilalmába. A politikai kapacitásnak nem lehet eszköze a fókusz, a fejbeverés, nem szerepelhet a tintatartó dobálás és a golyó, nem lehet eszköze a becsületsértés és rágalmozás mérgeivel való szemreontás. Ha valaki objektív szemmel nézi a mostani állapotokat, azt látja, hogy az általános konszolidáció felé haladunk. Örülünk kell, hogy idáig jutottunk. Marasztaló ítéletet kér.

Az utolsó szó jogán Zsilinszky Endre kijelentette, hogy nem vádolta a kormányt rosszhiszeműen, de ha a bíróság mégis bűnösnek találja, úgy inkább fogházra ítéljék mint pénzbüntetésre, mert ő is a Szózat is szegény. A bíróság bűnösnek mondotta ki Zsilinszky Endrét a kormány sérelmére elkövetett rágalmozás vétségében és ezért egyhónapi fogházra és ötmillió korona pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész súlyosbításért felebbezett, a védő és vádlott tudomásulvette az ítéletet és így az jogerős.

§. Kihirdették Benicky előtt a kuria ítéletét. Budapestről jelentik: Ma délelőtt negyed tíz órakor hirdette ki dr. Tőreky Géza, a büntetőtörvényszék másodelnöke az eléje vezetett Benicky Ödön előtt a királyi kuria ítéletét. A legfelsőbb bíróság ítélete megváltoztatta a tábla ítéletét és Benicky Ödönt tiltott közlésben és kormányzósértésben mondotta ki bűnösnek és ezért öt egyévi és nyolchónapi fogházra ítélte. A büntetésből kitöltöttnek vett négy hónap és tíz napot. Az elnök azután megkérdezte Benickyt, hogy megértette-e az ítéletet. Benicky igennel válaszolt, mire a fogházörök Benickyt kivezették a tanácssteremből.

— **Elsőrendű tűzifák,** legjobb porosz szalon kőszén és gázkösz házhoz szállítva, legolcsóbban kapható Schwarz Testvéreknél Novisad, Haltér 11. sz. 1—0 2018.

TÖZSDE

Dec. 4	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.20			
Zürich	—		1088.30	
Newyork	519.		56.1/8	
London	25.16		27.34	
Páris	19.90		213.	
Milano	26.90		22.60	
Prága	15.37		166.40	
Berlin	123.60		1344.—	
Budapest	72.70		—	
Brüsszel	23.50		—	
Bécs	73.15		801.50	
Bukarest	2.35		—	
Amsterdam	208.70		—	
Szófia	—		—	
Krisztiania	—		—	
Szalóniki	—		—	
Stockholm	—		—	

Zagrebi tőzsde

1925. december 4, 5 óra

Bécs	801.50	Prága	166.40
Páris	213.—	Zürich	1088.30
Milano	226.—	London	273.40
Newyork	56.1/8	Budapest	—

Irányzat: szilárd

Chicago terménytőzsde

1925. december 4, 10 óra

Buza	Tengeri		
December	178.50	December	78.5/8
május 1926	173.25	május 1926	85.—
Julius	152.1/8	Julius	86.7/8

Irányzat: buza, tengeri szilárd (AVALA)

Prágai devizazárlat

1925. december 4.

Amsterdam	—	London	164.30.—
Beograd	60.22.50	Milano	137.12.50
Berlin	807.—	Newyork	33.90.—
Bukarest	15.40.—	Szófia	24.76.—
Budapest	4.768.—	Zürich	653.—
Brüsszel	153.25		

Budapesti devizazárlat

1925. december 4.

Amsterdam	287.40.—	Milano	2892.—
Beograd	1266.—	Newyork	7148.50
Berlin	17021.—	Prága	—
Bukarest	326.—	Szófia	520.—
Brüsszel	3239.—	Zürich	1377.74
London	3465.75		

Bécsi devizazárlat

1925. december 4.

Amsterdam	285.40.—	London	3441.50
Beograd	1256.50	Milano	28.58.—
Berlin	169.—	Newyork	709.50
Bukarest	3.24.—	Szófia	5.16.50
Budapest	99.47.—	Zürich	136.76
Brüsszel	32.15.—		

Bécsi értékpapir:

Bankverein 85.5, Zsvnosztenszka 778, Südbahn 67.2, Alpési 273.1, Horvát escompt 146, Horvát jelzálogbank 80, Szlavóniai 52.8.

Budapesti értékpapir:

Jelzálogbank 26, Wiener Bankverein 85, Déli vasút 66, Beocsin 1125, Bródi vagongyár 101, Slavonia 53, Unio Nasic 1435, Danica 78500.

Budapesti gabonapiac:

irányzat: szilárd

Buza 395—400, rozs 265, takarmányárpa 240, sörárpa (üzletlen) 310, köles 210, zab 255, tengeri 195, repce (üzletlen) 600, korpa 167.5.

— **Dr. Mita Aradski** ügyvédi irodáját Massarykova u. 7. szám alól saját házába, Mite Ružica u. 1. (Kath. templomudvar) alá helyezte át.
(x) **Tűzifa, szén, koks**z legolcsóbb **Keller** fatelepén, Strand ut. Telefon 417.

— **Változás a kamenicai helyihajó menetrendjében.** Az S. H. S. hajózási szindikátus Novisad—Kamenica között közlekedő helyihajójának menetrendje november 15.-től kezdve a következő: Kamenicáról indul 5.45, 7.15, 10, 11.30, 14, 16 és 18 órakor Novisadról indul 6.30, 9, 11, 13, 15, 17 és 19 órakor.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralékban levő előfizetőinket és viszontelárusítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel
„Délbácska” kiadóhivatala

Hirdetőink figyelmébe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska” kiadóhivatala.

A DUNA VIZÁLLÁSA

December 1-én reggel	—	—	—	329
December 2-án	—	—	—	318
December 3-án	—	—	—	302
December 4-én	—	—	—	287

Szerkesztésért felel: **TOMÁN SÁNDOR**

Kiadó: „DELBÁCSKA” lapkiadóvállalat

APRÓ HIRDETÉSEK

Elköltözés miatt új **BU-TOR** és egy nagy **Singer VARRÓGÉP** olcsón eladó. **Cim: Kralja Matija 16. 2456—1**

NYOMDAI MUNKÁKAT olcsón és izélesen készít **Farkas és Dürbeck** könyvnyomda **Novi Sad, Željeznička ul. 30. szám. Telefon 488.**

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete

Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizélesebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

RENDELET

A főkapitányság mint az elsőfoku ipari hatóság Novisadon ezennel valamennyi hentesnek szigoruan megtiltja a marha és a borjúhus eladását, mert az ellenkezik a Kereskedelmi Miniszter 17.959—903. számú és 1082—1886. számú rendeleteivel.

Akik e rendelet ellen vétének, szigoruan meg lesznek büntetve.

Novisad város rendőrfőkapitányi hivatala 1925. november 24.

Mihaldzsics s. k., főkapitány.

Kosztosokat olcsón

felvesz a **Fehér-féle vendéglő,** Ustavka (Alkotmány) ulica 42. szám.

Vasárnap megnyílik a **Lövöldei Buffe** **JÉGPÁLYA** Melegedő. **Bérletjegy a pályán egész napon át váltható!**

különleges bélyegzőkészít és
Kr. Aleks. ul. 7. **NOVISAD** Marković(Winkle)Pal.
Vojvodina legrégebbi szaküzlete.
A legjobb és legtartósabb bélyegzők készítése.
SZAKMABELI CIKKEK ÁLLANDÓ RAKTÁRA.
Ujdonság! „Favorit” ajtóablak Ujdonság!
rendelése félóra alatt elkészíttetnek.

Telefon 547. Telefon 547.

ZELENAK és STERNBERG

a sentai gőzfűrészes és a nasici
lanningyár egyedárúsítói

ajánlanak prima asztalosárut, parkettát,
komlórudat, ládadeszkát és

prima tüzfát

vaggontételekben és detailban ölenként
apritva és házhoz szállítva

eredeti gyári áron.

Parkettaraktár: Kr. Alexandra 7.

Postafiók 180.

Iroda: Mali Limán, Miliz-ház.

2459-1-0

1 és 2 szoba-konyhás

lakások belterületen olcsón kiadók „Jugokom-
mercia” lakasközvetítőnél, Parnogmlina ul. 10.

Az új Moravetz Album a legszebb ajándék.

Az idei Karácsonyra a Moravetz Album
harmadik kötete jelenik meg. 18 egész új dal,
tánc és magyar nótá sláger, azonkívül Bartók:
Este a székelyeknél, Puccini: Toska, Liszt:
Rhapsodia, Rubinstein: Azra stb. stb. össze-
sen 35 mű, melyek egyenként véve 1250
leibe kerülnének, van az új Moravetz Album-
ban felvéve. Ezen új albumnak nem szabad
hiányozni egyetlen művelt család zongorájá-
ról sem, ára 70 Dinár. Az első kötet hegedű
kiadása (klarinéton és mandolinon is játsz-
ható) 48 Dinár, cimbalomra 48 Dinár. Kap-
ható minden könyvkereskedésben, vagy a
Moravetz zeneműkiadónál, Timisoarán

2047-1-6

Akik rendkívül kedvező feltételek
mellett a könyvvitelt megakarják ta-
nálni, azok mielőbb jelentkezzenek.
Rövid idő alatt teljes kiképzést nyer-
nek. Érdeklődők forduljanak a ki-
adóhivatalhoz trg Oslobodjenja 3.
818-0

Egy másfél éves kandisznó eladó

Cím: Slovačka (Attila) utca 34. szám.
2461 SIMON. 1-2

ÜRES SZOBÁK

kiadók 250.— dinártól feljebb „Jugokom-
mercia” lakasközvetítőnél, Parnogmlina ulica 10.

MEGHIVÓ

A **NOVISADI KATH. OLVASÓ- és GAZDÁKÖR**
1925. december 6-án, vasárnap a saját helyisé-
gében, Epreš u. 18.

SZINI ELŐADÁST

rendez, melyre a kör tagjait tisztelettel meghívja
a rendezőség. — Színre kerül:

KATICA

Csibe Károly háromfelvonásos énekes népszínműve
Rendező: **Diner Gyuszi.**

SZEMÉLYEK:

özv. Gál Bindiné	— — —	Buzgó Erzsike
Katica, leánya	— — —	Mazány Juliska
Agoston, keresztfia	— — —	Gausz József
özv. Csinkó Istókné	— — —	Lépes Mariska
Csicsó, fia	— — —	Lepár András
Csiza Gergő	— — —	Pénzes István
Naca	— — —	Mókus Margit
Kálmán	— — —	Székely János
Náci	— — —	Andricsek János

Muzsikus cigányok, leányok, legények és aszso-
nyok — Történik jelen időben

Kezdeté este 8 órakor — Jegyek elővételben kap-
hatók — Ülőhely 15.— Din., Állóhely 10.— Din.

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermek-
kalapok alakítását vál-
talja az új formák szerint
Festés minden színben
Új női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Könyvelői, levelezői, utazói,

vagy egyéb megfelelő állást keres magyar,
német, szerb nyelven beszélő 31 éves ke-
resztény, nős, volt gabonakereskedő bármely
helységben. Sokoldalú tapasztalattal és meg-
felelő óvadékkal rendelkezik. Szíves meg-
kereséseket „Önálló munkaerő” jelige alatt
e lap kiadóhivatala továbbítja. 2378-1-2

Kisérvelje meg szerencséséjét és vásároljon sors-
jegyet Novisad leg-
nagyobb elárúsítójánál. **Minden második sorsjegy
nyer** és így a nyeresési esélyek az eddigieknél is nagyobbak
Lustig Lajos, váltóüzlet Novisad, Kralja Aleksandra 13.

Beck János

papirkereskedése és
könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék
képeslap ujdonságokban.

Nagy raktár divatos, mo-
dern levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajz-
szerek, képeslap albumok,
emlékkönyvek a leg-
olcsóbb áron.

Géperőre berendezett
modern könyvkötészet

KARÁCSONYI VÁSÁR

Minden vevő, ki 1925. december 31-ig nálam szerzi be szükségletét **Férfi és női szövetekben,** női kabát, kostüm,
Ulster, téli kabát, smoking és egyes nadrágok, valamint a hozzávaló összes bélésaruban a
bevásárlás végösszegének **10%-át mint premiat készpénzben visszakapja.**

WIEGENFELD JAŠA JENŐ, Novisad, Kr. Petra 13.

Legrégibb

KEZTYŰ és HARISNYA szaküzlet

FISCHER J. és FIA

Novisad, Kralja Petra ulica 23.

BŐRKEZTYŰ különlegességek, ugyanott **FÜZŐK**
mérték szerint is készíttetnek.